Information om avvikelsehantering
– MedControl Pro

Oktober 2026

VårdsamverkanFyrbodal

Vad är en avvikelse?

- **Felaktighet** – något som inte följer rutinen eller planen.
- **Avvikande händelse** – något som sker annorlunda än det som var tänkt.
- **Oönskad händelse** – något som inte borde hända enligt vårdplan eller rutiner.
- **Avsteg från norm/standard** – något som bryter mot fastställda riktlinjer.
- **Missad rutin** – när en planerad åtgärd inte utförs som den ska.

Syftet med avvikelsehanteringen

- Identifiera brister i den sammanhållna vårdprocessen mellan vård- och omsorgsgivare
- Förhindra framtida misstag
- Förbättra rutiner
- Lära av situationer innan skada inträffar
- Säkerställa det systematiska kvalitetsarbetet inom och mellan verksamheter

MedControl Pro

Alla avvikelser i samverkan registreras i MedControl PRO enligt den länsgemensamma rutinen.

Avvikelserna ska hanteras skyndsamt och svar ges till rapportören så snart händelsen är analyserad och plan för åtgärd finns.

Den totala handläggningstiden från det att händelsen/risken upptäckts till dess att berörd rapportör erhållit svar bör inte överstiga **två månader.**

Avvikelsehantering i samverkan

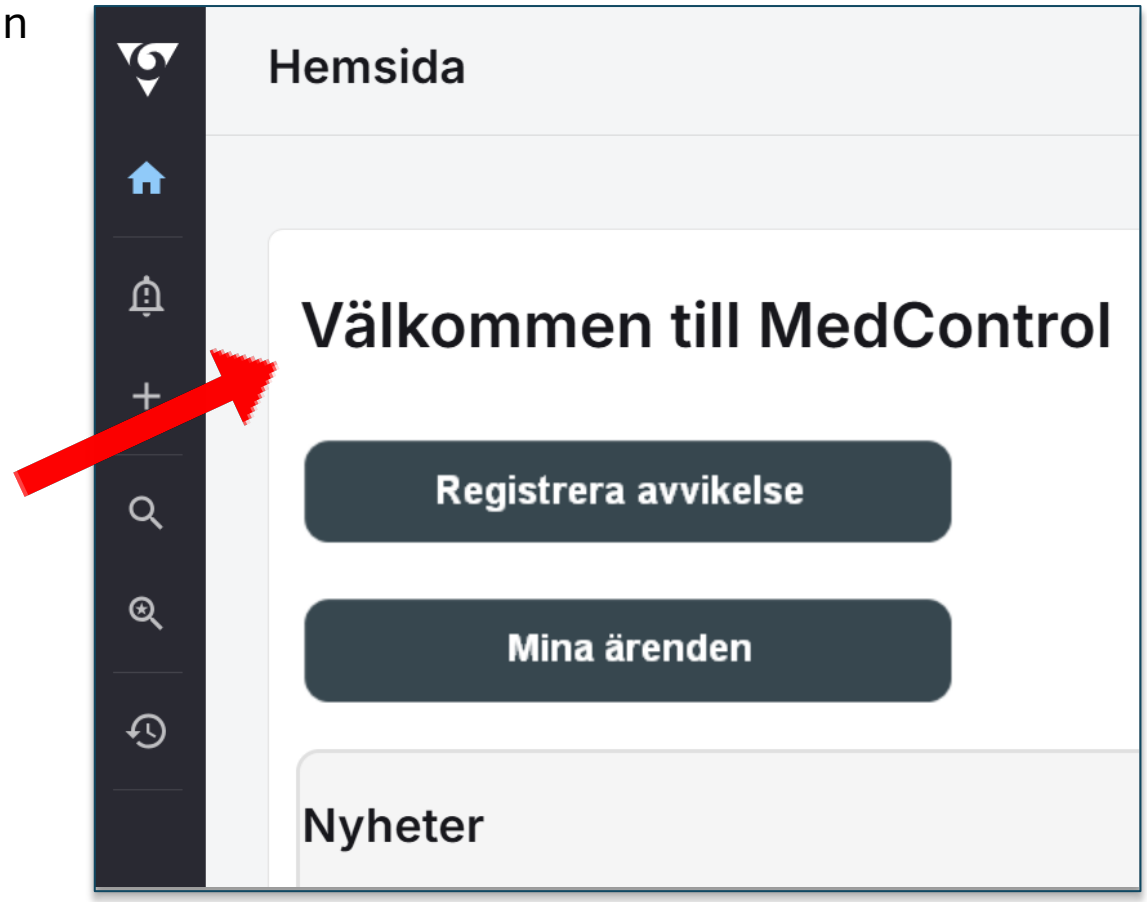

Ny version av MedControl 2025

Den nya versionen behåller samma processer och flöden som dagens version men får ett modernare gränssnitt.

Nyheter som kan läggas till är bland annat:

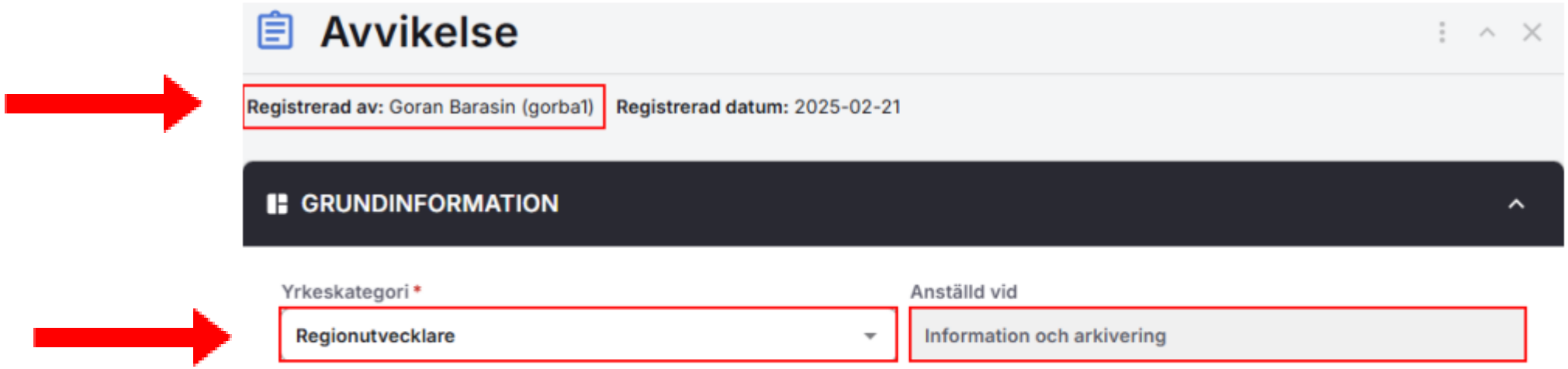
- Bättre sökfunktionalitet i både ärendelistor och i själva ärendet, t.ex. att man kan söka på enheter och klassificeringar.
- Spara avancerade sökningar per användare.
- Tillgång till senast öppnade ärenden.
- Möjligheten att flagga ärenden.
- Dra och släpp-funktion för att bifoga filer.
- Förhandsgranskning av bifogade filer.

Den som registrerar en avvikelse

REGISTRATORNS UPPGIFTER

Uppgifter i fälten ”Registrerad av”, ”Yrkeskategori” och ”Anställd vid” hämtas från Katalog i Väst. Stämmer inte uppgifterna, kontakta närmaste chef för ändring i Katalog i Väst.

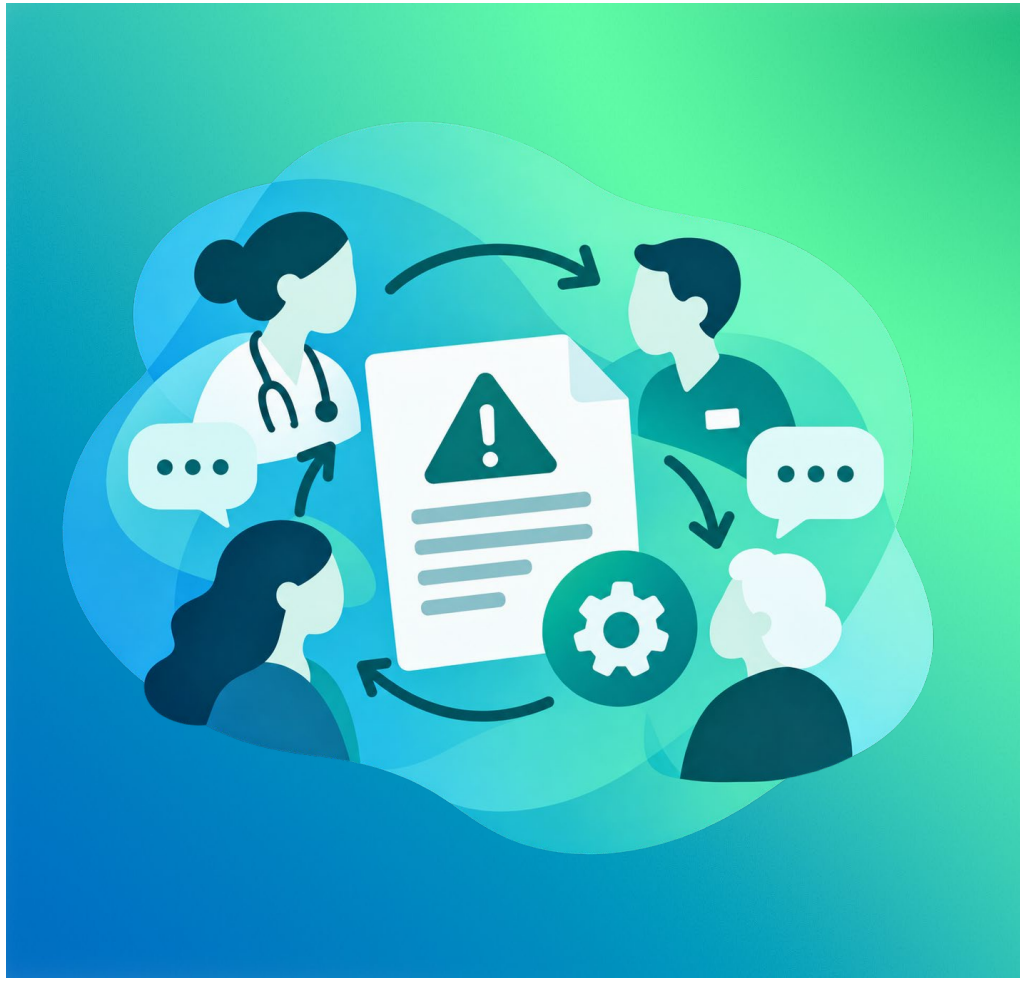

Registrera avvikelser i samverkan via MedControl

Samordning av avvikelse

- ALLA som har ett SITHS-kort kan utan att behöva ha någon behörighet skriva en avvikelse i MedControl Pro
- Samordningsansvarig ansvarar för att kontrollera att information under *Definition av händelse* stämmer

Man behöver en ”roll” i MedControl Pro

- MedControl är rollbaserat, vilket innebär att man måste ha en roll i ärendet för att kunna läsa/handlägga det.
- I de flesta fall tilldelas roller automatiskt utifrån vilka val man väljer när man registrerar/handlägger ärendet.

Snabbguide till de vanligaste rollerna/grupperna:

ÄA = Mottagare och handläggare på enheten
ÖA = Handläggare vid behov
ÖAK = Handläggare vid behov med endast möjligheten att kommentera
Kvalitet = Läsa alla ärenden på enheten

Lite mer information om rollerna/grupperna:
ÄA - Ärendeansvarig
Är mottagare av alla ärenden på enheten.
Kan själv utreda och avsluta avvikelsen eller tilldela ansvaret till ÖA/ÖAK.
Kan publicera en avslutad avvikelse.

ÖA - Övrigt ansvarig (orsaksutredare/åtgärdsansvarig/uppföljningsansv.)

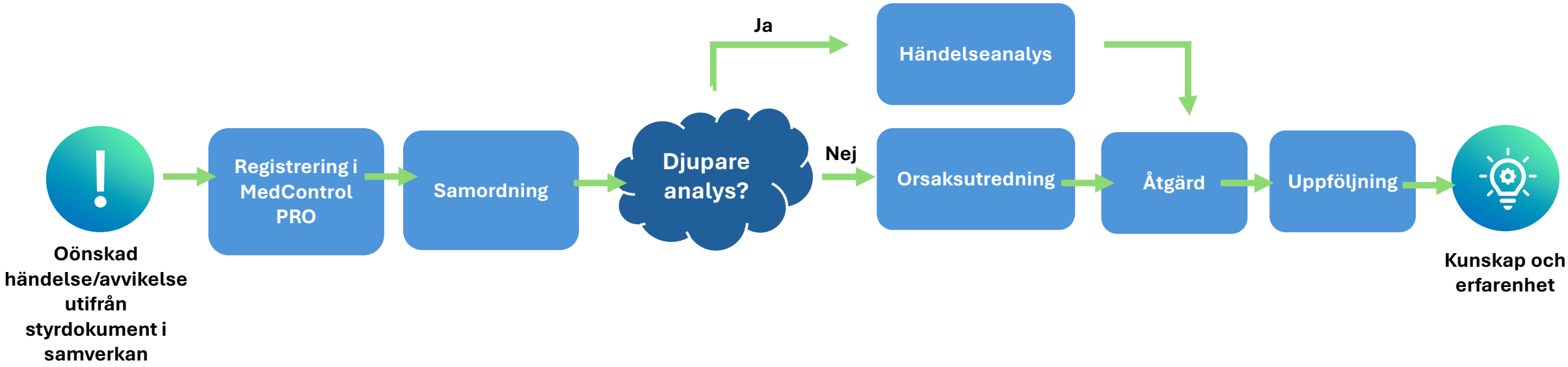
VC - Ärendeansvarig enhets verksamhetschef / Utredande enhets verksamhetschef

Kvalitet - Kvalitet/Utveckling / Utredande Kvalitet/Utveckling

Läs mer om Rollinformation MedControl PRO

Processbeskivning

Registrering och handläggning av en avvikelse

Så hanteras avvikelser från VGR

Namn på inkorgen	Ansvarig/roll
XXXX kommun	Oftast MAS/MAR eller avd/enhetschef socialtjänst
Hälso- och sjukvård	MAS/MAR, avd/enhetschef kommunal primärvård
Skola/elevhälsa	Skolsköterska med medicinskt ledningsansvar (MLA)
Socialtjänst	Avdelningschef/enhetschef

Testa och lär känna MedControl Pro

Via denna länk kan du se den guidade visningen av MedControl Pro – den inspelade genomgången av avvikelseregistreringen:

Guidad visning av MedControl Pro

Önskar du redan nu ”känna på” den nya versionen, är det fritt fram att testa i test- och utbildningsmiljön:

Testmiljö

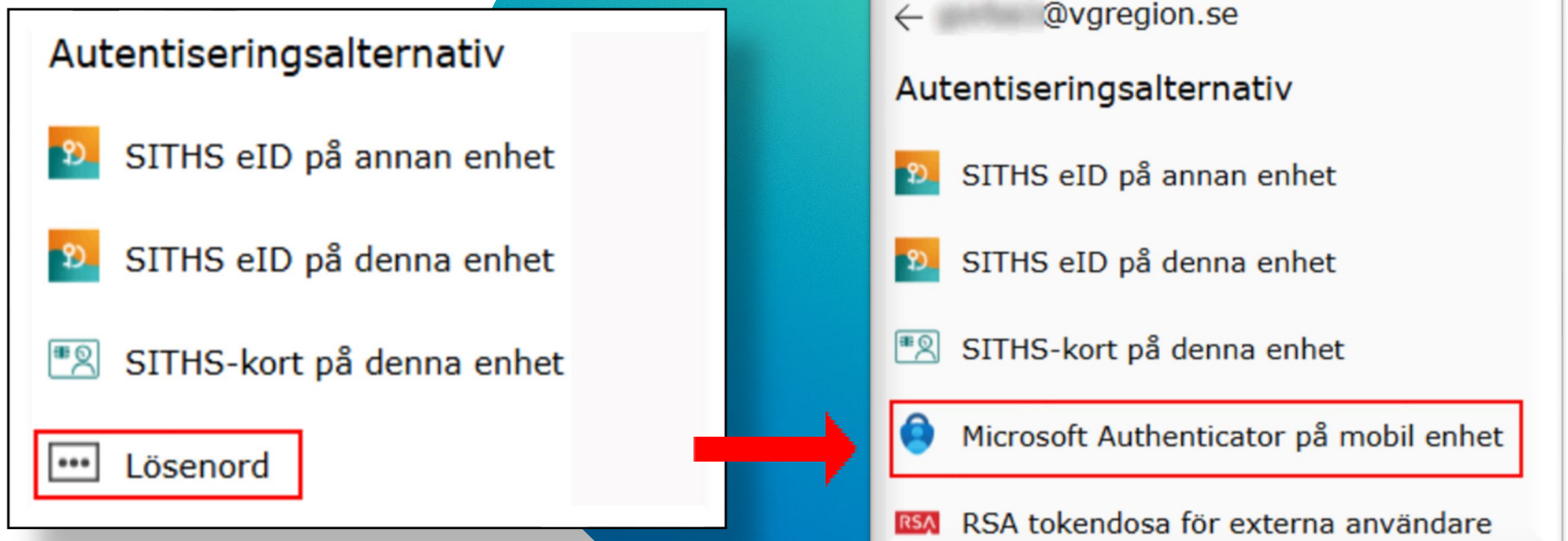

Rapportering av avvikelser

Steg 1

För att logga in behöver man autentisera sig.

Detta sker med SITHS-kort (Tjänsteld+):

Rapportering av avvikelser

Steg 2

Avvikelser i samverkan

Steg 3

Länsgemensam rutin, lathund med mera

Skriv gärna ut lathunden till MedControl Pro

Lathund handläggning

Hjälp eller support

Om du önskar hjälp eller support kan du maila Vårdsamverkan Fyrbodals funktionsbrevlåda:

vardsamverkan.fyrbodal@vgregion.se

Av oss kan du få stöd att:

- hitta utbildningsmaterial, lathundar, mallar etc
- få tilldelat roller för att samordna/utreda avvikelser i samverkan (detta gäller endast kommun och privat vårdcentral/rehab mottagning)
- ta bort felskrivna avvikelser

Hitta användare eller organisation

Via länken nedan kan du söka vem som har behörighet att samordna och utreda avvikelser i samverkan: Sök i MedControl

Instruktion:

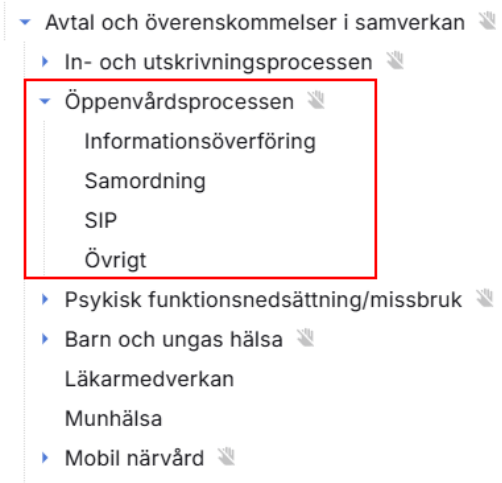
1. Skriv kommunens namn i rutan **Sök organisation**
2. Tryck på ”Sök” – då ser ni vem i er kommun som har behörighet att samordna och utreda avvikelser.

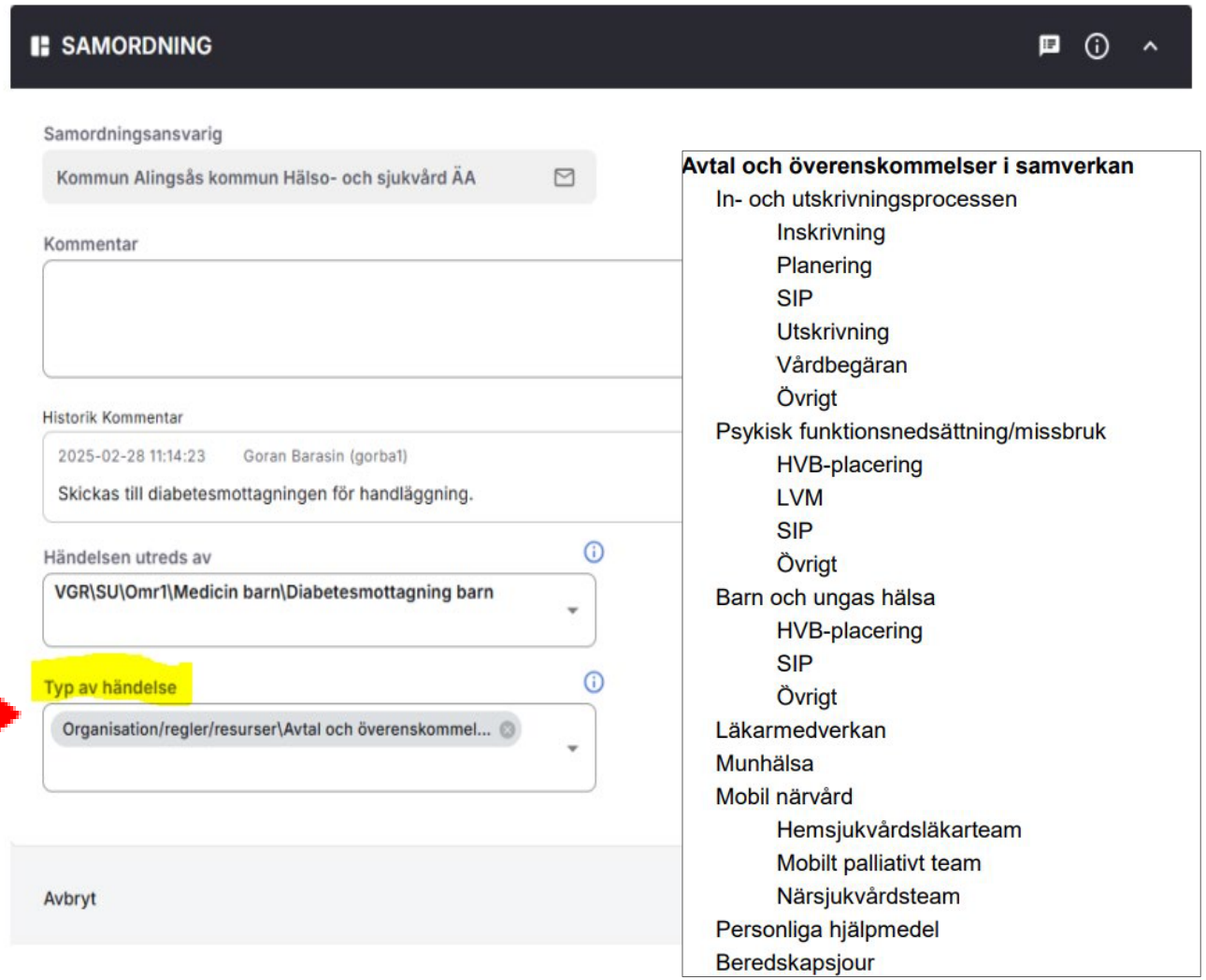
Klassificera rätt

Du som samordnar avvikelsen, tänk på att klassificera rätt så blir det mer korrekt statistik – vilket är viktigt i analysen!

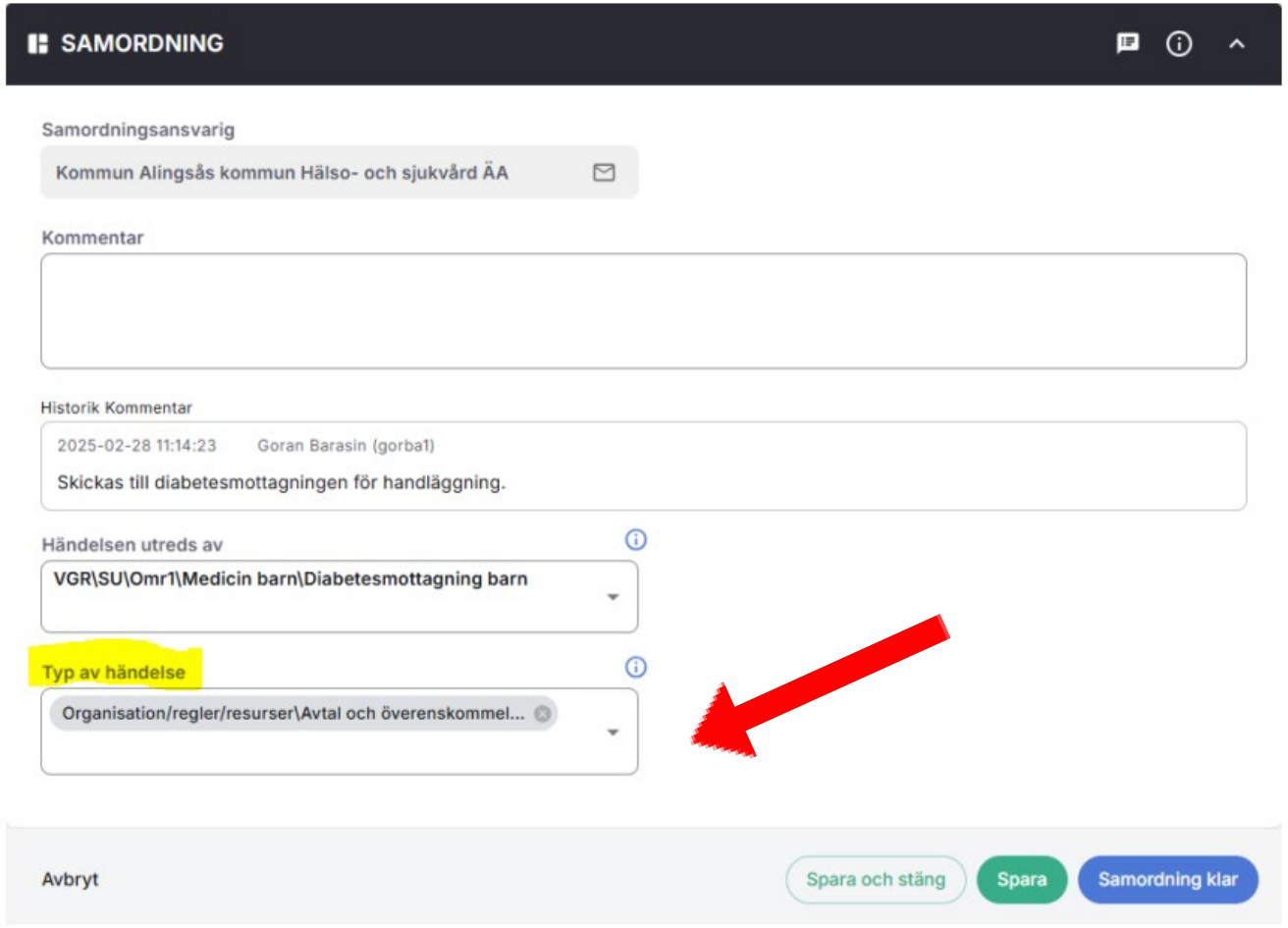
Från årsskiftet 2025 – 2026 finns också Öppenvårdsprocessen inlagd i klassificeringsträdet.

Registrera typ av händelse

Avtal och överenskommelser i samverkan

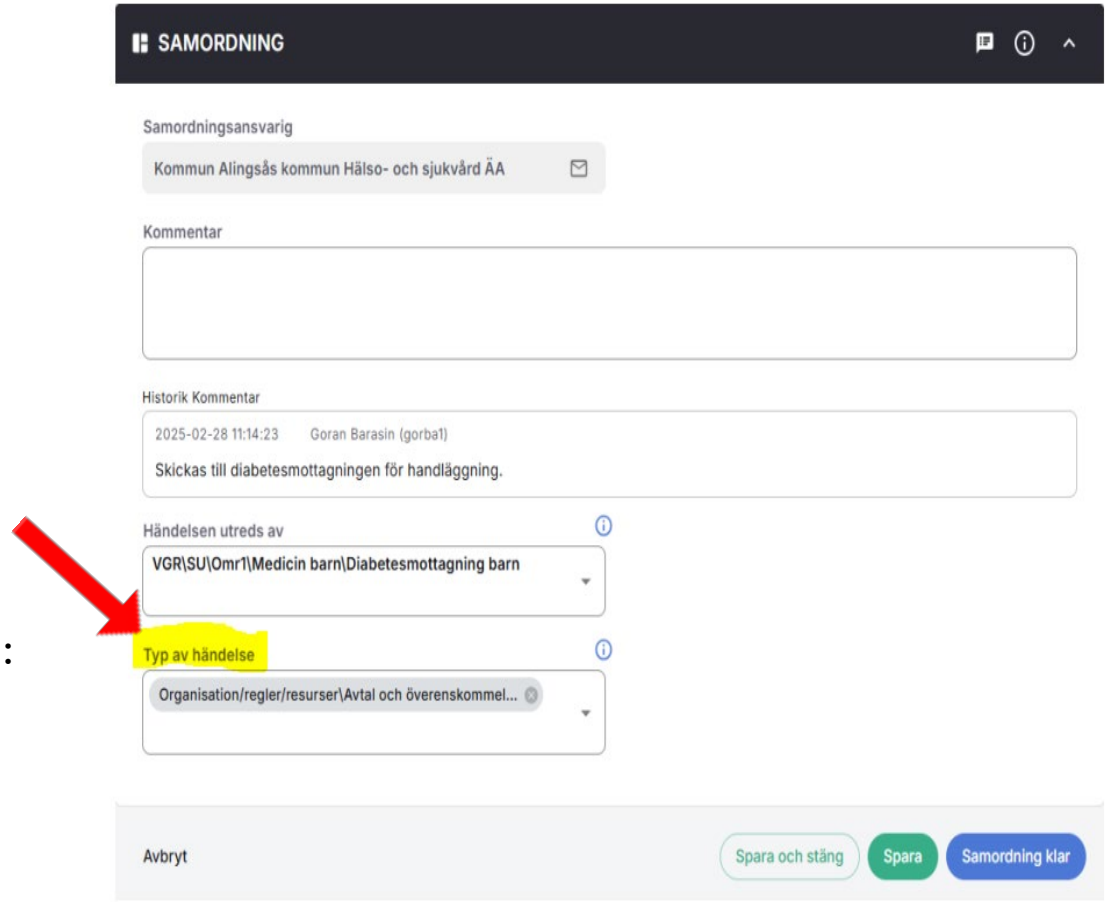
- In- och utskrivningsprocessen
  - Inskrivning
  - Planering
  - SIP
  - Utskrivning
  - Vårdbegäran
  - Övrigt
- Psykisk funktionsnedsättning/missbruk
  - HVB-placering
  - LVM
  - SIP
  - Övrigt
- Barn och ungas hälsa
  - HVB-placering
  - SIP
  - Övrigt
- Läkarmedverkan
- Munhälsa
- Mobil närvård
  - Hemsjukvårdsläkarteam
  - Mobilt palliativt team
  - Närsjukvårdsteam
- Personliga hjälpmedel
- Beredskapsjour

Nyhet gällande ”Typ av händelse”

Från 1 okt 2026 finns **”Egenvård”** som en valbar underkategori i klassificeringsträdet ”Typ av händelse”.

Hur kodar jag en egenvårdsavvikelse?
När en avvikelse rör egenvård i samverkan (t.ex. brister i informationsöverföring, saknade egenvårdsintyg eller otydliga instruktioner mellan region och kommun) ska du koda enligt följande:

1. Välj huvudkategori: **Organisation/regler/resurser**
2. Välj nivå 2: **Avtal och överenskommelser i samverkan**
3. Välj den specifika samverkansprocess som händelsen rör (nivå 3):
   - *In- och utskrivningsprocessen*
   - *Öppenvårdsprocessen*
   - *Psykisk funktionsnedsättning/missbruk*
   - *Barn och ungas hälsa*
4. Välj den nya underkategorin på nivå 4: **Egenvård**

Avvikelser

Statistik i MedControl PRO

Analys av 2025 års avvikelser i MedControl Pro

Antalet avvikelser ökade från **1 269 (2024)** till **1 518 (2025)**.

De vanligaste avvikelserna i samverkan gäller:

- läkemedel i vårdövergångar
- brister i planeringsunderlag i **SAMSA** vid in- och utskrivning
- avvikelser kopplade till utskrivning från sjukhus

Det finns fortfarande många avvikelser som saknar klassificering eller är markerade som **”övrigt”**.

Avvikelser kopplade till vårdbegäran ökade från **3,87 % (2024)** till **10,42 % (2025)**.

De främsta orsakerna är **brister i kommunikation** samt **otillräckliga eller otydliga procedurer, rutiner och riktlinjer**.

Allvarlighetsgraden i avvikelserna kommer fortsatt att följas.

Vad vi behöver arbeta vidare med delregionalt?

För att få mer korrekt statistik behöver verksamheterna fortsätta rapportera avvikelser och säkerställa att de **klassificeras korrekt**. Det finns fortfarande ett stort mörkertal där avvikelser saknar klassificering eller är registrerade som **”övrigt”**.

Arbetet med avvikelser behöver fortsätta för att kunna **prioritera förbättringsområden i samverkan**, både på **delregional och lokal nivå**.

Det är också viktigt att **kommunernas skola och elevhälsa fortsätter rapportera avvikelser i MedControl Pro**.

Pågående förbättringsarbeten i samverkan kopplat till avvikelser under 2025

- Fortsatt arbete med in- och utskrivningsprocessen samt informationskampanj om vårdbegäran i Utvecklingsforum äldre.
- Implementering och uppföljning av öppenvårdsprocessen i Utvecklingsforum vuxna.
- Förstärkt arbete med SIP-processen i Fyrbodal och Lilla Edet, inklusive projekt hösten 2025–våren 2026 och fortsatt implementering av reviderad länsgemensam riktlinje.
- Fortsatt arbete med läkemedel i vårdövergångar inom arbetsgrupp i Utvecklingsforum äldre.
- Översyn av roller i MedControl PRO i kommun, skola/elevhälsa och privata vårdcentraler samt spridning av kunskap om korrekt avvikelseklassificering.
- Fortsatt kommunikation och implementering av länsgemensamma och delregionala riktlinjer och rutiner.

Reflektioner?

- Frågor och funderingar
- Vad är aktuellt i er verksamhet?
- Hur kan vi stötta er?